

Sabık Urfa mebusu Refet Ülgenin muhakemesine başlandı

Sahibi ve umum Neşriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

16
ŞUBAT 1942
PAZARTESİ

Numara: 882 Sene: 3
Tel: 23872 - Posta Kutusu: 214

Bu akşam

Çörçilin Propaganda Sistemi

Yazan: SADRI ERTEM

1939 harbi başladığı gündünce
demokrasilerin halka ve dünya-
ya telkin etmek istedikleri ruh
şudur:

"... Zaman bizim müttfikimiz-
dir."

Karşı taraf süratle, yıldırım
harpleri ile kısa zamanda harbi
bitireceklerini ilan etmekten çe-
kinmediler. Bugün harp üç yaşını
aştı, fakat İngiltere, Amerika,
Rusya gibi müttfikleri yanında
zamanı da saymaktan vazgeçmedi.
Karşı taraf her an harbi yıldırım
süratle bastırmak istiyor. İngil-
terenin bu harpteki politikasının
bel kemiği "zaman kazanmak", tir.
Bu düşünce Polonya hezimetinde,
Fransa bozununda, Balkan mağ-
lubiyetinde, Afrika harbinde, ni-
hayet Singapurun sukutunda da
aynı hüviyetle ayakta durmakta-
dır. Filhakika Singapurun sukutu
Çörçilin son nutkunda da itiraf
ettiği gibi bir "İngiliz ve impara-
torluk hezimetidir, dir. Şimdiye ka-
dar olan hezimetler doğrudan
doğruya İngiliz ve imparatorluk
hezimetidir. İngilizlere ile iş
birliği yapan kuvvetlerin mağlubi-
yetidir. Fakat Singapurda yenilen
kuvvetler İngiliz ve imparatorluk
kuvvetleridir.

Bu mağlubiyetin acısı eminiz
ki çok şiddetle hissolunacaktır.
Fakat bütün acılara, bütün kor-
kunculuğuna rağmen İngiltere için
"zaman kazanmak", davası kay-
bolmamıştır. Singapurun sukutunu
İngilizlere, dominyonlara, mütte-
fiklere bildiren Çörçilin radyoda
söylediği nutuk çok acı olmakla
beraber bu dil bir acın, bir teslim
oluşun ifadesi değildir. Bilakis
bu nutukta ilk bakışta belki kay-
ranamıyacak bir hakikat gizlidir.
Bu hakikat İngilizlere zaman ka-
zanmayı temin edecek psikolojiyi
ihmal etmemektir.

İngiliz harp siyasetinin bu prens-
ip noktasını gözönünde bulun-
durdukça şimdiye kadar yapılan
İngiliz itiraflarını, İngiliz gazete-
lerinin acı tenkidlerini, parlamen-
todaki sert münakaşaların mani-
sını daha iyi anlamak mümkün
olur. Bu harp bir yandan malze-
me, bir yandan ekonomi, bir yan-
dan ilim, bir yandan teknik, bir
yandan bütün maddi ve manevi
kuvvetlerin ve propagandanın se-
ferber edilmiş olduğu muazzam
bir mücadeledir. Bu mücadelede
insan ruhuna nüfuz etmek, onu
kendisi arzusunun göre hareket eder,
akıllaneller gösterir bir varlık
haline koymak, icabında karşı ta-
rafı parçalamak, paniğe uğrat-
mak, teslim olmaya icbar etmek
vazifesini üstüne alan propagan-
dadır. İngiliz cemiyetinin mütema-
di hezimetler karşısında ayakta

Devamı 2 nci sayfada

MAZNUNLAR KENDİLERİNİ MÜDAFAA EDİYOR

Ankara, 16 (En Son Daki-
ka muhabiri bildiriyor)

Urfa mebusu Refet Ülgen.
le maarif koleji eski vezne-
darı Zeki Ülgenin muhake-
melerine bugün saat 14 te
devam edildi. Hâkim Sedat
Çemralı ve müddeiumumi mu-
avinlerinden Kemal Bora ile
Refet Ülgenin avukatı Feh-
mi Kural ve maznunlar ha-
zır bulundular.

Evvelâ maznunlar aleyhine isnat
olunan iddianame okundu. Bu iddiana-
mede satışa çıkarılan maarif cemi-
yeti plingosundan ikramiye gıkan
ve satılmayan biletleri tanidıklarına
ve yakınlara vererek Refet Ülge-
nin bunları himaye ettiği ve bazı
biletlerin numaralarını tahrif sureti-
le ikramiyeler aldığı ileri sürülmekte
ve Zeki Ülgenin de talebe taksitlerini
Urfa'da bulunan ailesine göndermek
suretiyle zimmetine geçirdiği iddia edil-
mektedir.

Bundan sonra tutulan zabıt varaka-
ların ve raporların okunmasına baş-
landı. Muhakeme devam ediyor.

Söz alan Refet Ülgen ilk defa ola-
Devamı 2 nci sayfada

Şehir meclisinde bugünkü toplantı.

Adalarda sokakların isimleri değiştiriliyor

Bu sokaklar, Adaların imarına hizmet etmiş kimselerin isimleriyle anılacak

İstanbul şehir meclisi bugün şubat
ayının 12'nci toplantısını aktede-
rek bazı lüzumlu işleri müzakere et-
miştir.

İlk olarak, vilâyet ve şehir dahilinde
deki bataklık veya buna benzer yer-
lerin kurutulması işine başlanılması ka-
rarlaştırılmıştır.

Bunun için lazım gelen 150 bin lira.
ilk tahsisat Ankaradan istenmiştir. Bu

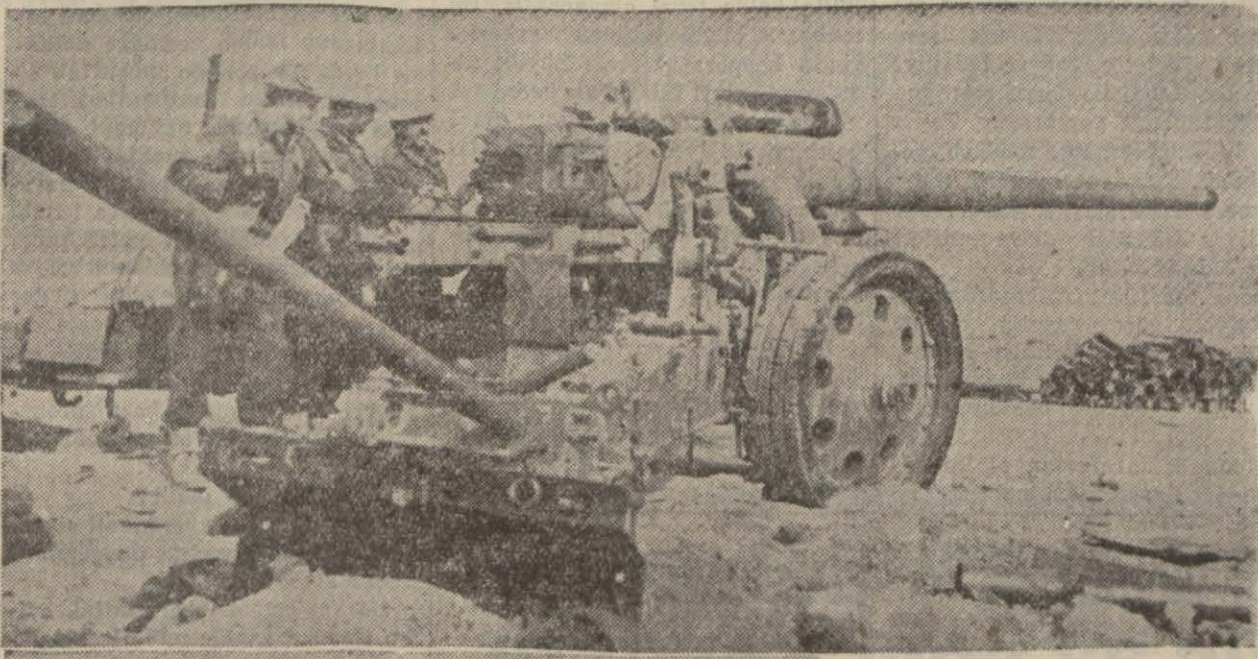
Alman Tebliği

Berlin, 16 (A.A.) — Alman ordula-
rı başkumandanlığının tebliği:

Sark cephesinin merkez kesiminde
çember içine alınmış olan bir düşman
teşkilatı yok edilmiştir. 800 ve 42 top
almıştır. Cephenin başka bir kes-
minde düşman yeniden ağır zayıyata
uğramıştır. Dün Sovyet hava kuvvet-
lerine karşı yapılan mücadelede 46
düşman tayyaresi tahrif edilmiştir.
Bizim kayıplarımız iki tayyareden iba-
rettir.

Manş denizinde düşman, hücum
botlarıyla yapılan kısa bir muharebe
neticesinde bir baraj kırıcı gemi bir
kaç tam isabet kaydetmiştir. Bir İn-
Devamı 2 nci sayfada

BİR HARP İÇİNDE YAZ VE KIŞ

Yukarıda iki resim görülmüş ki, Bun-
lar, muhtelif iki iklimde yapılan aynı
harbin intibalarıdır. Biri şimali Afri-
kada sıcaklar ortasında yapılan bir
savasta İngilizlerin kullandığı bir to-
pu gösteriyor. Öteki, şarkta soğuk
karlar üstünde Almanların yaptığı bir
keşif hazırlığının resmidir.

Macaristanda Naip seçimi

Budapeşte, 16 (A.A.) — Bardossi
saat 12 de mebusan meclisinde
Neib Horti'nin bir mektubunu oku-
muştur. Naib bu mektupta halefini
seçmek hakkını kullandığını ve
naiblik mevkiine getirilecek zatı
tayin etmek işini parlamentoya
bıraktığını beyan etmektedir.

Parlamento kanun mucibince
yeni naibi sekiz gün içinde seçmek
mecburiyetindedir. Wnümüzdeki
perşembe günü iki meclisin bir
araya gelerek yeni naibi seçeceği
zannedilmektedir.

General Romel taarru- za geçiyor

Yazısı 2 nci sayfada

Bir Amerikan askerî muharriri Son hâdiseler dolayısıyla Alman bahriyesine teşekkür ediyor

Newyork, 16 (A.A.) — Binbaşı Fiel-
ding Elliot, Newyork Herald Tribune
gazetesinde şöyle yazıyor:

Alman zirhlılarının bulundukları
pek gözönünde bir us olan Bresten ka-
dırmağa muvaffak olan ve bu suretle
deniz kudreti hakkında bize doğru
bir fikir veren Almanlara teşekkür et-
meliyiz. Almanlar büyük deniz devlet-
lerine Amirliklerinin görüşleri doğru
olduğunu isbat etmek zahmetine kat-
lanmışlardır. Şimdi artık normal kad-
rosu içinde yani kâfi miktarda av tay-
yareleri bazı tarama gemileri, destre,
yerler refakatinde bir zirhlı Pa dö-
Kale ve Manş suları kadar kuvvetle
tahkim edilmiş sulara kadar olsa bile
gidecekleri şimdi anlaşılmıştır. Bize
bunu isbat etmek pek faydalı olmuş-
tur. Çünkü onlar bize bizzat kendile-
rinin propagandasını yaptıkları bir
nazariyeyi kabul ettirmek üzere bu-
lunuyorlardı. Bu nazariyeye göre de-
niz hâkimiyeti günleri geçmiş hava
hâkimiyeti zamanı gelmiştir. Ameri-
kan ve İngiliz milletleri hava hâkimiy-
yeti nazariyesini kabul etmiş olsaydı,
lar kendi filolarına itimatları kalmı-
yacaktı. Fakat bu sayede bereket
versin şimdi daha iyi malûmat edin-
miş bulunuyorlar.

Martaban şehirleri İngiliz tayyareleri tarafından bombalandı

Vişi, 16 (A.A.) — O. F. 1:

Japonlar Birmanya'da iki yol-
dan Rangon üzerine yürümekte o-
lup Martaban şehrinde büyük
mahrukat stokları ele geçirdikle-
rini bildiriyorlar. İngiliz tayyare-
leri Martaban şehri bombala-
mışlardır.

Japon Başvekili Tojo

Avustralya ve
Yeni Zelanda
hakkında

Beyanatta bulundu:

Avustralya-
nın istikbalı

"Japonyaya karşı
tutacağı hareket
tarzına bağlıdır"
diyor

Tokyo, 16 (A.A.) — Evvelce negre-
dimiş olan nutkunda Avustralya ve
Yeni Zelandanın vaziyetinden bahse-
den Tojo bu iki memleketin birleşik
Amerikayı ve büyük Britanyayı hesa-
ba katmak suretiyle beyhude bir muha-
rebeye girmekten kaçınmaları lazım
geldiğini söylemiştir. Avustralyanın
istikbalı Japonyaya karşı doğru ve â-
dil bir hareket tarzı ithaz edip et-
miyeceğine bağlıdır.

Çörçilin nutkunu

İngiliz basın
çok iyi
karşıtıyor

Londra, 16 (A.A.) — Çörçil tarafın-
dan radyoda söylenen nutuk hakkında
Niyuz Kronik gazetesini diyor ki:

Alman haber fenadır. Fakat biz bu
haber hakiki çehresile görmeliyiz.
Harp kati ve nihai surette lehimize
dönmeden bizim için daha fena bir ge-
kil alabilir. Fakat bizim emin olmak
lüzumumuzla bir şey vardır. Biz
takip ettiğimiz gayeye sadık kalacak
olursak ve şahsan hiçbir gayreti esir
gemezsek birleşik milletler kati bir
zafere ulaşmak için لازم gelen bütün
vasıtalara malikizdir.

Dejli Telgraf şöyle yazıyor:

Memleketimiz mesuliyetinin haksız
yere herhangi bir kimseye yükse-
lmesini istemiyor. Muhakemelerini va-
kialara istinat ettirebilenler Singa-
purun elden gitmesinin başlıca sebebi
hiçbir strateji ve herhangi bir tabiyet
usulü ile bertaraf edilebilecek sebeb-
lerden herhangi bir kimsenin bilmiyorlar. Adanın
müdafaa tertibatı Hindiciniye hakim
birinci derecede kuvvetli bir askerî
devletten gelebilecek bir taarruza kar-
şı dayanabilmek üzere hazırlanma-
mıştı. Hindicininin Vişi tarafından
Japonlara teslimi hiyanetlerin en bü-
yüğüdür. Burada uğrandan bir boz-
gun, orada elde edilen bir muvaffa-
kiyet milleti yekpare bir kütne haline
getirerek kuvvetlerini daha iyi bir ge-
kilde bir araya getirmesine yardım
etmemelidir.

Dejli Meyl şöyle diyor: Dünkerkten
sonra milletin kalkınmasına yardım e-
den ve bombardıman imtihanları esna-
sında maneviyatı yüksek ve sağlam
tutan adam gene Çörçildi. Onun cesa-
reti bize bir çok müşkül günler ge-
çirmek imkânını verdi. O, en karanlık
günlerde parlayan bir ışık gibi kal-
mıştır.

Sovyet tebliği

Yazısı 2 nci sayfada

Mekteplerde kat'iyen tütün içilmiyecek

Maarif Vekilliğinin sıkı tamimi

Maarif vekili Hasan Ali Yücel tütün
nün memleket gençliğine fenalıkları
nı talebeye anlatılması ve tütün kul-
lanılmaması için okul idarelerinin a-

lacakları tedbirleri ihtiva eden şu ta-

mimi göndermiştir.

"Tütün alışkanlığı okul gençleri
arasında dikkati çekecek kadar art-

mıştır. Ruhları kadar vücutlarının da

kuvvetli ve her türlü savaşa dayanı-

olması لازم gelen ve milletimizin ya-

Devamı 2 nci sayfada

Mekteplerde sigara yasağı

Baştarafı 1 inci sayfa da
rını olan gençlerimizi bütün zehrinin
tesirinden kurtarmak yolunda düşün-
meye, incelemeler yapmaya, kesin ve
kökten tedbirler almaya zaruret duy-
duk.

1 — İlk, orta, mesleki ve teknik öğ-
retim okul ve kurslarla lise ve öğret-
men okulları talebesinin açık veya
pizli, nerede olursa olsun sigara içme-
leri kesin olarak men edilmiştir. Ya-
sağı hilâfında hareket edenler okul
müdürlük talimatnamelerinin sigara içen-
ler ve keyif verici maddeleri kullanan-
lar hakkında tatbik edilmesini Amir
kürûlâlarına göre cezalandırılacaklar-
dır.

2 — Birinci maddede yazılı okulla-
rın öğretmenleriyle idarecileri, me-
mur ve müstahdemleri, dersane ve
laboratuvarlarda, koridorlarla bahçe-
lerde ve genel olarak talebenin bulun-
duğu yerlerde sigara içilmeyecektir.
Fenahlığı takip etmek ve ortadan kal-
dırılmakla vazifeli olanların bu fena-
lıktan örnek olmaları terbiyenin birin-
ci kuralıdır.

3 — Üniversite ve yüksek okullarla
devamlı veya muvakkat kursların ders
hane, laboratuvar, müstahane gibi
ders verilen veya talebe tarafından
ders çalışılan yerlerinde, yatakhane,
yemekhane, koridor ve umumî istira-
hat ve teneffüs mahallerinde sigara
içilmeyecektir. Hilâfı hareket, her ku-
rumun müzibat talimatnamesine göre
cezaya çarptır. Sigara içen talebeye
okul binası içinde ilgili kurumların i-
dareleri tarafından muayyen bir yer
ayrılabilir.

4 — Derecesine göre her okulda,
öğretmen ve idarecilerimizin muhte-
lif vesilelerle bütünün zararlı ve zehir-
leyici tesirleri hakkında konferanslar
vermelerini, telkinler yapmalarını ve
gençlerin bu kötü alışkanlıktan kurtul-
maları için her vasıttan istifade edi-
lerek gayret gösterilmesini bütün mes-
lektaşlarımızdan ehemmiyetle rica ede-
rim.

BİR KISIM SINIFLARIN BİRLEŞTİRİLMESİ HAKKINDA

Azlık ve yabancı okulların talebesi
pek az olan sınıfların birleştirilmesi
dileğiyle yapılan müracaatlar üzerine
maarif vekilliği alâkadarlara gönder-
diği bir tebliğde orta ve lise kısımla-
rının birleştirilmesi ilk kısımların da
bazı şartlarla birleştirilmesi için ve
kiliklerin müsaade alınmasını bildir-
miştir.

**Mağazanız, atelyeniz, imalâthane ve
fabr. kanız için muhtaç olduğunuz,
s nâi tamirat, montaj, işletme gibi
işlerinizi ve her nevi otomobil yedek
parçalarını**

Artık:

SAĞLAM, UCUZ ve ÇABUK
yaptırabileceksiniz

ÇELİKİŞ

Bu iş için kuruldu

Adres: Mercan Yokuşu Üniversite kapısı karşısında Fuat paşa cad.
desi No. 50 Kahraman Barbaros

RADYOLİN

ile sabah öğle ve akşam
Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Halka ucuz fiyatla yiyecek ve giyecek tevzii için Devlet Satış Ma- ğazaları açılacak

Milli koruma kanununun en
son şekliyle idare âmirlerine ver-
diği salâhiyete dayanarak evlerin
arınması ve tevziat işlerinin tan-
zimi etrafındaki tatbikata ait me-
seleler hakkında görüşmek üzere
bugün vilâyette vali ve belediye
reisi Dr. Lütfi Kırdarın reisiğün.
de bir toplantı yapılmıştır. Top-
lantıda, İstanbul işe müdürü, po-
lis müdürü, ticaret müdürü, mu-
rakabe bürosu şefi, kaymakamlar
ve diğer alâkadar daire âmirleri
hazır bulunmuştur.

Diğer taraftan Ankaradan bil-
dirildiğine göre, tevziat ofisine
ait kararname Vekiller Heye-
tince tasdik edilerek bugünlerde
tatbikata geçilmesi beklenmekte-
dir.

Hükümet tarafından el konu-
lan maddelerin nakil ve tevzi işi

bu ofis tarafından yapılacak, bu-
gün piyasada nedreti hissolan
her türlü yiyecek ve giyecek e-
ya, devlet eliyle en ucuz bir se-
kilde halka tevzi olunacaktır. Bu
maksatla büyük istihlak merkezle-
rinde kooperatifler ve büyük sa-
tış merkezleri kurulmak üzere tet-
kikler yapılmaktadır. Hayat pa-
halılığını önleyecek bir tedbir ola-
rak kurulması düşünülen bu dev-
let mağazaları piyasayı her ba-
kından kontrol ve murakabe ede-
cek her türlü fiyat yükselişlerine
mâni olacaktır.

Bu gibi işlere sarfedilmek üzere
Ticaret Vekâleti emrine 10 mil-
yon lira tahsis hakkında hazırla-
nan kararname de, Vekiller heye-
tinin tasdikına arz edilmiş bulun-
maktadır.

"inönü" pul serisi üç ay sonra çıkıyor

Milli Şefimiz İsmet İnönü'nün
resimlerini taşıyan ve tutarı 50
milyon adet olan normal pul seri-
mizin yerli firmalar arasında yap-
ılan eksilmesi sona ermiş ve pul-
lar, sarınamesine en uygun örneği
veren Ankara'da "Güzel Sanatlar
Basmeyi" ne ısmarlanmıştır. Üç
ay sonra ilk parti pullar hazır ola-
cak ve altı ayda basım işinin sonu
ahnaacaktır.

General Romel taarruza geçiyor

Londra, 16 (A.A.) — Kahirede ge-
neral Romelin yeniden taarruza başla-
ması bekleniyor. İngiliz resmi tebliğ
de Timi Mekili bölgesinde muhver
faaliyetinden bahsederken bu ma-
na çıkarılmaktadır. İngiliz ve Avus-
tralya tayyareleri, Libya göklerinde
büyük bir muvaffakiyet kazanmışlar-
dır. 18 Britanya tayyaresi, kendisi hiç
zayıfla uğramaksızın 20 muhver tay-
yaresini tahrir etmiştir.

Pulların hazırlanmış örneklerini
gördük. Bu örnekler bize, pul ba-
sım sanatının, az zamanda, yurdu-
mızda dış piyasaya ihtiyaç duyul-
mayacak kadar ilerlemiş bulundu-
ğunu ve gelecek için de büyük u-
mular beslemekte haklı olduğumu-
zu isbat etti.

Az esmer kâğıt üzerine 24 X 32
ölçüde basılmakta olan "İNÖNÜ"
serimiz pullarının değerleri,
renkleri ve baskı adetleri aşağıda-
ki gibidir:

10 P. Portakal sarısı	2 milyon (A)
20 P. Açık yeşil	5 milyon (A)
30 P. Eflâk	8 milyon (A)
1 K. Zeytin	200 bin (A)
2 K. Yeşil	5 milyon (A)
3 K. Vapur dumanı	3 milyon (A)
4 K. Çikolata	100 bin (A)
5 K. Çini mavisi	2 milyon (A)
6 K. Türk kırmızı	12 milyon (A)
7 K. Açık mavi	50 bin (A)
10 K. Koyu mavi	1.200 milyon (A)
12 K. Erguvan	100 bin (B)
16 K. Koyu yeşil	1 milyon (B)
17.5 K. Es, kırmızı	2 milyon (B)
20 K. Koyu kırık	75 bin (B)
26 K. Turuncu	4.950 milyon (B)
29 K. Açık sepya	2 milyon (B)
50 K. Mor	1.200 milyon (B)
100 K. Hâki	75 bin (B)
200 K. K. sepya	50 bin (B)

Malta Bombardmanı

Berlin 16 A.A.) — D.N.B. nin öğren-
diğine göre, 15 şubatta Malta adası
nın askeri tesislerini bombalayan Al-
man pilke tayyareleri, Luka hava ala-
nında bulunan tayyarelere isabetler
kaydetmişlerdir. Diğer motorlulu üç
bomba tayyaresi tahrir edilmiş ve bir
çok yangınlar çıkarmıştır.

La Valette yakınındaki bazı hava

karşı koyma bataryaları ve fener mey-
zileri iyi neticelerle bombalanmıştır.

Vefat

İstanbul emniyet müdürlüğü beşin-
ci şube müdürü Şükrü Salıp Borhanın
eşi İsmail Hakkı paşa hafidesi ve Mer-
sin eski mutasarrıflarından merhum
Cemal beyin kerimesi Manisa iş ban-
kası memurlarından Celâl Söylemez'in
hemşiresi Beyyine Borhan tedavi edi-
mekte olduğu Şişli sağlık yurdunda
vefat etmiştir.

Cenazesi salı günü öğle üzeri Şişli
sağlık yurdundan kaldırılarak öğle
namazı Teşvikiye camisinde kılın-
dıktan sonra Feriköy mezarlığına defne-
dilecektir. Keçerli ailesine sabırlar
ve merhumeye Allah'tan rahmet diler.

Burakşam

Baştarafı 1 inci sayfa da
duran bir propaganda faaliyeti
vardır. Bu faaliyeti bir yandan
İngilterenin maddi ve reel men-
faatleri besliyorsa da, yani İngi-
lizler bu dünyadaki nimetleri tak-
sîm eden şirketin en büyük hisse-
lerine sahip olduklarını çok şuur-
lu bir surette idrak ediyorlar ve bu
harbi kaybettikleri takdirde
bütün hisse senetlerinin ellerin-
den çıkacağı, servetin ve refahın
sıfıra ineceğini biliyorlarsa da
harbin başındanberi İngiliz propa-
gandası İngilteredeki çözümler im-
kânlarını önüne geçmeğe dikka-
te lâyık bir şekilde muvaffak ol-
muştur. Bütün hezimetlere ra-
ğmen İngilterede hükümet otorite-
sinin muhafazaya muktedir oldu.
Münakaşalar yıkıcı tenkit hava-
sından bambaşka bir hava içinde
geçti. Acı tenkitlerin hedefi daha
iyi, daha güzel yapılabilmek gaye-
sini takip etti. Bu takdirde değer
bir muvaffakiyettir.

Bu muvaffakiyetleri elde et-
mekte Çöregilin şahsi bazı tecrübe-
leri ve tatbik ettiği bazı propa-
ganda usulleri büyük yardımlarda
bulundu.

Çöregilin usulü nedir?
Çöregilin usulü "İnkikâti söyle-
mekte, ifade etmekte düşmanlara
takaddüm etmek", tir.

Harbin başındanberi tatbik edi-
len bu usul İngiliz milletine bugün-
ne kadar bir muharebe kazandır-
mamışsa da yarın kazanılacak bir
harpten de ümidli kestirmemiş-
tir. Çöregil bir muharebe kayıplarını
mağlubiyetten başka bir şey ol-
duğuna büyük tecrübelerle öğren-
miş bir adamdır.

İngiltere henüz harpte mağlubi-
yetin, mağlubiyeti kabulle başla-
dığını kanıdır.

Singapurun sütkutuna rağmen
İngiltereyi bir seri hareket orta-
sında ayakta tutan sır budur.

Sabık Urfa mebu- sunun muhakemesi

Baştarafı 1 inci sayfa da
rak mahkeme huzuruna çıktığı, 30
senelik hizmet hayatının takdir ve
taltifte geçtiğini Türk inkılabının hü-
kûmetinin ve partinin âciz bir hiz-
metkârı olarak hizmet ettiğini ifade
etti ve marif cemiyeti reisi bulundu-
ğu sırada vaki olan yolsuzlukları iyi
bir tahakkik ve tetkikle tabi tutulmuş-
ğu için kendisinin mazmun olarak mah-
keme huzuruna çıkarıldığını söyledi.
Cemiyetin her türlü efal ve hareketi-
nin bir nizamname ile tesbit edilmiş
olduğunu, cemiyetin, idare heyeti bu-
lunduğu, ve bu idare heyeti, azaları-
nın hürmete gıyan ve namuslu kimse-
ler olduğunu bunları kontrol ve mu-
rakabesi altında yapılan her türlü iş-
le, rastn nizamname esaslarına göre ya-
pıldığını ifade ederek marif cemiyeti
nizamnamesinin 44 üncü maddesini
okudu ve:

"Bu madde de gösteriyor ki ce-
miyet reisi idare heyetinden fazla
salâhiyetli bir kimse değildir. Cemi-
yetin her türlü hesap işleri, her türlü
eksis ve noksan her dört ayda bir
bu idare heyeti tarafından tetkik e-
dilir," dedi.

Ve nizamnamenin başka maddesi
ile okuyarak yapılan her türlü tetkik
ve kontrolün de cemiyet reisine değil,
merkez idare heyetine ait olduğunu
tekrar etti. Sözlerine devam eden me-
bus:

"Para almak, vermek vezneye ya-
tırmak hesabı açmak ve kapamak gi-
bi işlerin benimle hiç bir alakası yok-
tur. İleri sürülen bu gibi hareketlerle
bana iftira edilmektedir," dedi.

Refet Ülgen bu iftiranın neden ileri
geldiği hakkında uzun beyanatta bu-
lunarak siyasi ahvali şüpheli milli
mücadeleye iştirak etmemiş eski mu-
hasebeci Lütfi adlı bir adamın şahsi
münâferetinden dolayı bu ithamlara
maruz bırakıldığını ve Altın dış Av-
ni adlı bir muallimin de gene mektep
teklî ders vaziyetinden dolayı kenti-
sine muğber olarak mektepte, kahve-
de, sokakta her rastgeldiği adama;
"Bakın ben Refet beyin başma-
na işler açacağım diye takibatta bu-
lunduğunu ve bu sözleri işiten birçok
gâhilerin mevcut bulunduğunu" söy-
ledi.

Hâkim bundan sonra, millet meclisi
azasına dağıtılmak üzere verilen 600
tane piyango biletinin 400 tanesinin
aynen ve ne de bedelen cemiyete 8.
denmediğini, bu biletlerin ne olduğu-
nu sordu.

Refet Ülgen kendisine verilen ve
dağıtılan biletlerin 600 değil 200 tane
olduğunu, Meclis defterlerinde de bu
şekilde kayıtları mevcut olduğunu ve
kendisinde hiçbir bilet kalmadığını
uzun uzadıya izah ederek:

"Eğer bende bilet kalmış olsaydı,
bunların cemiyet defterlerinde görül-
mesi lâzımgelirdi. Dört ayda bir bu
hesapların tetkik eden cemiyet idare
heyetinin de bu yolsuzluğu bulup orta-
ya koyması icap ederdi. 938 yılmadan.

Mahkeme Salonlarında

**Bin defa da istemem on bin
defa da istemem!**

**"Genç kadın bir yandan ağlıyor, bir
yandan da böyle bağırarak kocasını
artık istemiyordu. Fakat...**

— İstemem işte istemem. Bin defa
da, on bindefa da istemem, istememem
Hukuk mahkemelerinin daracık ko-
ridoru ince bir kadın sesi ile çınıyor.
du. Bağırın, orta boylu, narın vücut-
lu, beyaz tenli, kırmızı yanaklı bir
genç kadındır. Başında başörtü, sırtın-
da da-topuklarına kadar uzanan sı-
yah bir iş entarisı vardır.

Etrafını bir hayli kalabalık sarmış-
tı. Kadın erkek, yaşlı genç bir sürü
meraklı kendisine türlü türlü akıllar
veriyordu; Kimisi:

— Gel kızım, sen daha çocuk sayı-
lırsın. Şu inatından vazgeç de araya
girelim, sizi barıştıralım! diyor, kimi-
si:

— Adam sen de, Amasyanın barda-
ğı... ne diye barışacaksın. Boşanver
gitsin. Ben geçenlerde bizimkinden
boşanma kararı aldım. Ooooh, ne ra-
hatım, şimdi, diye genç kadını bo-
şanmağa teşvik ediyordu.

Genç kadın ise, hem bir taraftan
ağlıyor hem de bir taraftan, başı ko-
ridorun öbür ucundaki kocasına doğ-
ru döndük halde bilhassa onun
iştencesi için "o adamı bir daha iste-
mem de istemem!", diye bağırmasında
devam ediyordu.

Kocası uzun boylu, ayağı lâtistik po-
turlu bir ameleydi. Karısının her fer-
yadından sonra, o da otarafta doğru:

— İstemezsen cehennemde kadar yo-
lun var. Sanki ben seni istiyorum, di-
ye söyleniyordu.

Biraz evvel boşanma mahkemesine
girmişler, ikisi de birbirlerinden bo-
şanmak istediklerini söylemişlerdi.

Beg sene kadar evvel evlenmişler-
di. Kadın şimdi bile çocuk denecek
bir yaştaydı. Evvelleri çok mesut ya-
şamışlar, iki de çocuk yetiştirmişlerdi.
Biris üç, diğeri de bir buçuk yaşın-
daydı.

Ayrılmaları için ortaya sürdükleri
sebebe de inicir çekirdeğini doldurmuş
yordun:

Geçimsizlik..

Kadın kocasının evden fazla kahve-
de oturduğunu, kumar oynadığını, ço-
cuklarına bir şeker bile getirmediğini,
arada bir de rakı içtiğini, bu yüzden
sık sık kavgalar ettiklerini ileri sür-
müştü.

Erkek ise katipen bunların varit ol-
madığını, bilâkis kendisinin son za-
manlarda evine fazla düşkünlük gös-
terdiği halde karısının garip bir sinir
buhranına tutularak hiç yoktan vere
kavgalar çıkardığını ve bu yüzden
aile hayatlarının tadını kaçırıldığını,
artık buna tahammül edemiyerek ay-
rılmak istediğini anlatmıştı.

Davacı kadındı. Neticede mahkeme,
gâhilerin telbi için duruşmayı başka

beri bu tezahür neden acaba çıkma-
mıştır. Bütün bu ifademi bu meselede
bana iftira edildiğini açıkça göster-
mektedir. Bu da gösteriyor ki ben
meclis azasına dağıtılmak üzere 600 de-
ğil 200 bilet aldım. Elimde bulunan
maktubuz da bunu isbat gayet kolay-
dır. Maktubuzlar da eski muhasebeci
Lütfi ile diğer cemiyet idare heyeti
azasını imzası vardır. Buyurun tet-
kik ediniz, dedi. Hâkim bundan sonra
2000 lira ve 500 lira ikramiye kazanan
biletlerin satılmadığı halde satılmış
gibi gösterilerek bu biletler üzerinde
tahrifat yapıldığı ve bu biletleri ta-
nidiklara ve akrabalara satıldığı hak-
kındaki iddialara ne cevap vereceğini
sormuş, Refet Ülgen de bu iddiaları
kabul etmiyerek bir iftira, ve aynı
sebeplerden dolayı yudurulmuş bir ya-
landan ibaretli dedi.

Bundan sonra marif cemiyeti eski
veznedar ve mutemedi Zeki Ülgenin
sorgusuna başlandı. Hâkim Zeki hak-
kında ileri sürülen tahsil bedeli olarak
alman 600 liranın nasıl olup da ailesi-
ne gönderildiğini sordu, Zeki Ülgen
muhelif sebeplerle cemiyetten o va-
kı 1500 lira alacaklı bulunduğunu bu
parayı ailesine göndermek suretiyle
emniyeti suistimal etmemiş olduğunu
ve bu meseleden arkadaşlarına haber
verdiğini söyledi.

Alman tebliği

Baştarafı 1 inci sayfa da
gizli hücumbotu muhtemel olarak ba-
tırılmıştır.

Şimali Afrikada Alman - İtalyan
kuvvetlerinin mevzii ileri hareketleri
muvaffakiyetli neticeler vermiştir.

Malta adasında askeri tesisler ile
Valetta limanı rıhtımları Alman mu-
harebe tayyare teşküllerinin bombala-

bir güne bırakmıştı.

Yanında annesi ve bir komşusu ol-
duğu halde, koridordan çıkan Zehra,
nedense bir türlü çıkıp gitmemiş, etra-
fına bir çok kişiyi toplamıştı.

Kocası, Ahmet de gitmemişti. Bu
hallerinden belli oluyordu ki, ikisi de
barışmak ve beraberce gitmek istiyor-
lardı. Fakat gene ikisi de inatlarını
kırpı asıl arzularını belli edemiyor,
böyle birbirlerini artık istemedikle-
rini bağırıp çağırıyorlardı.

Zaten hepimiz böyle değil miyiz?

Kavgaya ettirmiş bir çok arkadaşları
mız ile bilâhrece çok istediğimiz hal-
de izzeti nefsimizden biraz olsun fe-
dakârlık yaparak barışmaz, senelerce
yok yere dargın kalırız.

Bir aralık Ahmet, yanındaki bir a-
vukat kâtibine, bundan sonra nasıl
hareket edeceğin sorarak konuşa ko-
nuşu Zehranın grupuna kadar yak-
laşmıştı. Avukat kâtibinin anlatıkla-
rı bir kulağından girip ötekinden
çıkıyordu. Hakikatte karısının ne ko-
nuştuğunu işitmek istiyordu.

Çok yavaş bir halde geçerken yaşlı,
beyaz saçlı bir kadın kolundan yaka-
ladı:

— Haydi, gel sizi barıştıralım. Sen
bari yapma, saçından sakalından utan-
Karın daha çocuk ne yaptığını bilmi-
yor.

Zehra da kadının kolunu yakaladı:
— Ne yapıyorsun canım, bırakın
gitsin. İstemiyorum, ki kendisini.. söy-
ledim size iste..

Biraz yumuşamış olan Ahmedin de
inadı kâbardı:

— Siz mi buna çocuk diyorsunuz,
yaşını biliyor musunuz ki... dedi ve
hızla kapıya doğru yürüdü.

Yaşlı kadın bozulmuştu.

— Kaba ruhlu adam. Ayol hakkın
varmış, ayırlı, bu adaman da kurtul.
Sen kimlerle evlenmezsin!

Fakat Ahmet kapıya kadar gittiği
halde çıkmamış, tekrar karısının ö-
nünden geçip vezneye doğru yürümüş-
tü..

Bu minval üzere karı koca daha
bir hayli naz ettikten sonra birdenbi-
re yalnız olarak birbirlerine yaklaştı-
lar ve bir köşeye çekilerek konuşmağa
başladılar.

O kadar dalmışlar ve öylesine "ba-
rışmışlar," ki, bir daha kavgaya ede-
ceklerine ihtimal veremezdimiz.

Zehranın annesi buna çok sevindi,
yere sonra yanlarına yaklaşıarak:

— Ayol evde tencereyi ocak üstün-
de bırakıktı. Yandı, gitti vallahi. Hay-
di artık geri yanma da evde konuşur-
sunuz.. diye söylene söylene ikisini de
öñüne katıp, götürdü.

ADLİYE MUHABİRİ

Sovyet tebliği

Moskova, 16 (A.A.) — Sovyet gece
yarısı tebliği:

15 şubat günü kuvvetlerimiz, taar-
ruzlarına devam etmişlerdir. Düşman
cephenin muhtelif kesimlerine ihtiyat
kuvvetleri sevkettirmişlerdir. Almanlar,
karşılık taarruzlar yapmışlar da
kendileri için ağır zayıfla püskürtül-
müşlerdir. 14 şubatı hava savagla-
rında yedi Alman tayyaresi düşürül-
müştür. Biz beg tayyare kaybettik. 15
şubatı Moskova civarında ayrıca üç
Alman tayyaresi daha düşürülmüştür.

Moskova, 16 (A.A.) — "Kızıl Yıl-
dız", gazetesinin yazdığı bir makedale
Rusların birçok bölgelerde Almanların
yapmış oldukları müstahkem hatlara
vardıklarını ve bu hatlardan bazıları-
nın yarımını olduğunu bildirmiştir.

Bu gazete, Hitlerin generallerinin
ilkbahar taarruzu için hazırlamış ol-
dukları istinat noktalarını parmakla-
rı arasında kaymaktadır, demektedir.

LENİNGRADA 115 Km. KALDI

Moskova 16 (A.A.) — Şimal cephe-
sine mühim miktarda takviye kütaları
gelmiştir. Sovyet kıtaatı Leningrad
115 kilometre mesafededirler, Cephe-
nin bu bölgesinde Almanların mütead-
dit hatları yapılmıştır. Sovyet ordusu
göddükleri çığırtılmakla meşguldür.